

Bavo Dhooge

DE SOK

ROMAN

BAVO DHOOGHE

De sok

Voor mijn moeder

Gebaseerd op ware gebeurtenissen

Met dank aan Jeroen Kuypers

*'Het is troosteloos om te
kijken naar een waslijn met
een oneven aantal sokken.
En soms, als het vochtig weer is,
hangen ze er dagenlang.'*

LOUIS LEHMAN

Dit kon het verhaal zijn van een man die op een dag zijn stropdas niet meer vond. Maar hier draait het niet om een das, een hemd, een broek, een schoen, een riem, een vest, een gilet, een jas, een mantel, een strik, een sjaal, een hoed, een pet, een pochet, een zakdoek of een knoopje. Nee, het was een sok. Ik wou dat het anders was zodat dit verhaal iets meer om het lijf had, maar het was nu eenmaal een sok. Ik probeerde het verhaal een tijd uit mijn hoofd te zetten, zoals de hoofdpersoon Simon Mignolet in dit boek probeerde zijn leven te vervolgen, zonder nog te denken, te mijmeren, te *hunkeren* naar zijn sok, maar het lukte me niet. Dit moest verteld worden.

Het was een simpele sok: grijs, eerder donkergrijs, van een fijne stof gemaakt, vermoedelijk lichte wol. Katoen, zijde of nylon zijn uitgesloten; het was een herensok. Waar of wanneer de sok werd gekocht valt niet meer vast te stellen. Wel is duidelijk dat het een maat vijfenveertig betrof en dat de sok naar schatting meer dan twintig keer werd gewassen en inmiddels vrij versleten was. Het staat ook vast

dat dit niet met de hand, maar in een wasmachine gebeurde. Belangrijk om te vermelden is dat de sok meer links dan rechts werd gedragen. Men kan doorgaans niet vaststellen of een sok een rechter- of linkervoet behaagt, zoals men ook niet kan zeggen of een ooring meer in het linker- dan in het rechteroor wordt geprikt. Maar de positie van de grote teen was duidelijk. De hiel was donkergrijs, zwart bijna. Wat valt er behalve het krankzinnige en merkwaardige verhaal dat eraan vasthangt, verder nog te vertellen over de sok?

Wanneer de sok precies verdween, is niet duidelijk. Wel werd de verdwijning vastgesteld op de ochtend van de 15e februari in het jaar 2010.

We kunnen het slachtoffer met naam en toenaam beschrijven, maar dan moeten we ons beperken tot een naam en voornaam, bijvoorbeeld Simon Mignolet of Mignolet Simon of Simon of meneer Mignolet of SM of MS of S of M of gewoon ‘hij die zijn sok verloor’.

Het slachtoffer was een man van middelbare leeftijd met een voorname job en levenswandel. Hij ging in de eerste plaats als filosoof door het leven: hij was academicus en professor filosofie. Hij zette mensen aan het denken. In de tweede plaats was hij een stiefvader. Hij had twee stiefzonen, een tweeling van zeventien, die het nog moeilijker hadden dan de gewone tiener om een eigen pad te bewandelen. In de derde plaats zag hij zichzelf als echtgenoot, trouw voor zover dat kan in een relatie. Voorts was hij een verdienstelijk sportman – vooral in de racketsporten

squash, tennis en tafeltennis; badminton viel uit de boot omdat het met een pluimpje werd gespeeld en te licht werd bevonden. Hij was een gentleman, maar hij was zowat de enige die daar zo over dacht. Hij kon van tijd tot tijd een goede mop verkopen. In dit verhaal is hij echter vooral de man die zijn sok verloor.

Welnu, de man die professor Simon Mignolet heette, maar die in dit verhaal als 'ik' door het leven zal gaan, merkte die ochtend dat er iets niet klopte. Het beeld was verstoord. De routine was gebroken. Zijn sok was verdwenen.

Ik stond voor de kast en zocht een paar sokken. Ik had er nooit bij stilgestaan dat een sok zomaar kon verdwijnen. Als dat wel zo was, dan zou ik elke ochtend een dankgebed slaan omdat alles nog netjes op zijn plaats lag. Ik zou elke avond bidden om ervoor te zorgen dat ze er nog allemaal waren: de hemden, de broeken, de schoenen, de sjaals. Die ochtend stond ik dus voor de kast, al een beetje aan de late kant omdat ik om negen uur werd verwacht om na een lange tijd mijn cursus over John Locke te hervatten, en ik pakte een paar sokken uit de mand. De mand was eigenlijk een lade en kon zomaar uit de kast worden geschoven. Het was een praktisch ding, gemaakt om onderbroeken, shorts, zwembroeken, riemen en vooral sokken in te herbergen. Wel, dat stond toch in de folder van de winkel waar we de mand hadden gekocht. Ik viste op goed geluk met mijn hand in de mand, haalde een prop boven en ging ervan uit dat ik zoals elke ochtend een *paar* sokken had opgevist.

Toen ik de prop uit elkaar haalde, zag ik dat het geen paar was. Het was een list. Bedrog. Er zat maar één sok in. Het was een ontgoocheling. Een anticlimax. Je verwacht het wonder dat uit één prop twee sokken tevoorschijn komen, maar het is zwaar teleurstellend. Ik bleef met de sok in mijn hand staan; staarde ernaar alsof de sok zelf weer in de mand zou springen.

Op dat moment kon ik twee dingen doen. Ik kon het door de vingers zien, de sok weer bij zijn soortgenoten gooien en een andere prop nemen. De kans dat ook een tweede prop op niets zou uitdraaien was immers heel klein, bijna onbestaand. Ik kon ook – en dat ligt nu eenmaal in de aard van mijn karakter en beroep – voor de tweede optie gaan. Ik kon de zaak aanvechten. De hele kwestie ter discussie stellen. Je staat op, je scheert je, je doucht, je kleedt je aan, je flost en net wanneer je denkt dat je het allemaal voor mekaar hebt, blijkt dat er toch een stokje voor wordt gestoken. Of een sokje.

‘Ik vind hier maar één sok’, zei ik tegen mijn vrouw Anna, die de badkamer in kwam alsof er niets aan de hand was.

‘Wat zeg je nou? Er liggen meer dan dertig paar sokken in de mand.’

Ik keek naar de mand. Ze had gelijk. Ze lagen op een hoopje, kriskras door elkaar, als zeerobben, de ene prop op de andere, alsof ze nooit waren gebruikt. Ik vond het ineens heel jammer dat sokken vandaag de dag niet meer gewoon met een wasknijper aan een lijn werden opgehangen. Zoals hemden en broeken. Je had ze dan maar voor het uitkiezen.

‘Ja, dat kan wel zijn,’ zei ik, ‘maar ik zie toch echt maar één sok. Ik open de prop en er is er een verdwenen. Heb je een idee waar die kan zijn?’

Er kwam geen antwoord. Het was maar een sok, niet-waar? Maar voor mij lag het anders. Het was niet een sok, het was *één* sok. Het waren geen *twee* sokken. Ze hoorden een duo te vormen. Een paar. Ze waren onafscheidelijk. Twee handen op één buik. Wie had ooit gehoord over een trio sokken? Sokken kwamen met z’n tweetjes. Net als Laurel en Hardy. Net als yoghurt en bacteriën. Zelfs de Twin Towers hadden er samen de brui aan gegeven. Ik zag de sok daar liggen, troosteloos en verloren, en kreeg het echt niet over mijn hart om hem aan zijn lot over te laten.

Ik ging op de rand van het bed zitten. Ik trok de sok, de weduwnaar-sok, aan. Om de andere sokken hun steun te laten betuigen, haalde ik een prop sokken uit elkaar en trok een van die twee andere sokken aan. Een snelle vogel zag natuurlijk dat ik zo een domino-effect in gang had gezet. Want nu bleef er weer een sok alleen achter. Het beste was om er mijn hoofd niet over te breken. De dag was nog maar net begonnen. Ik stond op en bekeek mijn sokken. De een was grijs, de ander was blauw. Maar niemand kon het verschil zien in mijn schoenen.

Het was ook maar een noodoplossing.

Eenmaal beneden deed ik alsof er niets aan de hand was. Mijn twee stiefzonen zaten aan de tafel in de keuken. Ik kon niet zien welk paar sokken zij droegen. Ik ging er maar van uit dat bij hen alles klopte, ze waren jong en dan zit al-

les nog mee. Marcel had zich over zijn natuurkunde gebogen, Martin liet cornflakes op zijn tong smelten. Ik ging zitten en boog het hoofd onder de tafel, zogenaamd om een veter te strikken. Ze hadden allebei hun *paar* sokken aan.

‘Heb je hem gevonden?’ vroeg Anna.

‘Wat?’

‘Die sok.’

‘Nee, jij?’

Ik hoopte echt dat ze de vermiste was tegengekomen. Misschien lag hij helemaal achter in de droogtrommel, vergeten. Misschien had hij even niet opgelet en was hij in een andere was terechtgekomen. Bij de lingerie van mijn vrouw. Of misschien was hij gewoon domweg tijdens de tocht langs de trap uit de wasmand gedonderd, letterlijk uit de boot gevallen. In dat geval lag hij nu ergens in de hal.

‘Wil je eieren of niet?’ vroeg Anna.

‘Ik denk dat het licht in het washok nog brandt.’

Ik stond al in de gang en trok de deur van het washok open, kamde in drie seconden het hele vertrek uit, op zoek naar een spoor. Hetzelfde gebeurde in de schoenenkast. Het was niet ondenkbaar dat ik in de fout was gegaan. Ik had de sok daar misschien uitgetrokken en als een wees in een schoen achtergelaten. Maar dat was niet het geval.

Het viel niet mee om op dit uur het hele huis te doorzoeken. Ik beperkte me tot de *usual suspects*: onder de kussens in de stoel, onder het tapijt in de hal, op de lamp op de commode.

Zonder resultaat.

Een paar jaar geleden nog hielden de jongens en ik meer dan eens een sokkengevecht. We bekogelden elkaar met proppen sokken, zachte handgranaten als het ware. Overal kwamen ze terecht: in de lichter van de slaapkamer, op deurklinken, op mijn bureau. Het was een bombardement met willekeurige slachtoffers waarbij het gifgas werd vervangen door een zweetgeur. Soms kwam het voor dat een collega-professor na een bezoek aan de deur afscheid nam en me terloops wees op een sok, ergens in het decor verborgen. Maar de laatste jaren was er van een sokkenoorlog al lang geen sprake meer. De oorlog werd uitgevochten aan een ander front.

‘Ik zal eens kijken of ik hem straks tegenkom’, zei Anna. ‘Als ik de was doe.’

‘Ja, doe dat’, zei ik beslist en ik ging aan tafel zitten en at mijn eieren op. Ik had honger, nog meer dan anders. Kwam dat omdat ik me maar op halve kracht voortbewoog? Of omdat een mens in een stresssituatie, na een traumatische ervaring zoals het verlies van een dierbare, zich doorgaans op de primaire levensbehoeften stort? In ieder geval moest ik een beetje kunnen relativëren. Ik mocht dit probleem niet aan mijn hart laten komen. Ik wreef over mijn enkel. De invaller – de blauwe sok die de plaats innam van het verdwenen exemplaar – gaf me jeuk. Een zachte vorm van fantoempijn.

‘Als ik hem niet vind, moet je die andere maar weggooiën’, zei Anna.

Ik verslikte me.